

Наставни програм српског језика и књижевности у средњој стручној школи

Образовни профил	Дизајнер производа од коже
Предмет	<i>Српски језик и књижевност</i>
Литература	Ч. Ђорђевић и П. Лучић: Књижевност и српски језик за први разред Ж. Станојчић и Љ. Поповић: Граматика српског језика Д. Живковић: Теорија књижевности са теоријом писмености Ј. Деретић: Историја српске књижевности М. Николић: Методика наставе српског језика и књижевност Љ. Николић и Б. Милић: Читанка са књижевнотеоријским појмовима I, II, III, IV Књижевна дела обухваћена планом школске лектире, лексикони, енциклопедије, интернет.
„Сл. Гл. Р.С.“ „Просветни гласник“	6/90, 4/91, 7/93, 17/93, 1/94/, 2/94, 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/2002, 5/2003, 10/2003, 24/2004, 3/2005, 6/2005, 11/2005, 6/2006, 12/2006, 1/2007, 4/2009

Циљеви: Образовање и васпитање ученика као слободне, хумане, креативне и самосвесне личности са развијеном говорном и општом културом. Подстицање критичког мишљења и неговање доброг укуса.

Задаци: Упознавање ученика са књижевном уметношћу; оспособљавање за самостално читање, доживљавање и разумевање књижевног текста; обезбеђивање функционалних знања из теорије и историје књижевности ради успешнијег проучавања и вредновања књижевних дела; развијање књижевног укуса и стварање читалачке навике; упућивање ученика у поуздане начине коришћења стручне литературе и других извора знања; проучавање језика као система; развијање језичког сензибилитета и изражајних способности ученика; овладавање знањима о језичким појавама и правописној норми и њихова успешна примена у пракси; развијање умења у писменом и усменом изражавању и неговање културе дијалога; развијање интересовања за нова сазнања и оспособљавање ученика за стално самообразовање.

Гразред	Наставне теме	Год.фонд	Нед.фонд	Број часова по теми	Теорија	Вежбе	Настава у блоку
		111	3				
А. Књижевност				<u>70</u>			
I Увод у проучавање књижевног дела Дела за обраду: <i>Сунце се дјевојком жени- лирска народна песма</i> <i>Бановић Страхиња- епска народна песма</i> <i>Дјевојка бржа од коња – народна приповетка</i> <i>Л.Лазаревић: Први пут с оцем на јутрење – уметничка приповетка</i> <i>Софокле: Антигона – трагедија</i> <i>И.Андрић: О причи и причању – беседа</i>				<u>12</u>			
II Књижевност старог века Дела за обраду: <i>Еп о Гилгамешу</i> <i>Хомер: Илијада (одломак – б.певање)</i> <i>Библија: Легенда о потопу, Страдање и васкрсење Христово</i>				<u>11</u>			
III Средњовековна књижевност Дела за обраду: <i>Св.Сава: Житије светог Симеона (одломак: Болест и смрт)</i> <i>Јефимија: Похвала кнезу Лазару</i> <i>Деспот Стефан Лазаревић: Слово љубве</i> <i>Усмено предање о светом Сави</i>				<u>11</u>			
IV Народна (усмена) књижевност Дела за обраду: <i>Српска дјевојка – лирска народна песма</i> <i>Кнежева вечера – епска народна песма</i> <i>Марко пије из рамазан вино– епска нар. песма</i> <i>Диоба Јакишића– епска народна песма</i> <i>Ропство Јанковић Стојана– епска нар. песма</i> <i>Бој на Мишару– епска народна песма</i>				<u>11</u>			
V Хуманизам и ренесанса Дела за обраду:				<u>16</u>			

Ф.Петрарка: Канционијер Б.Бокачо: Декамерон (одломак) В.Шекспир: Ромео и Јулија М.Сервантес: Дон Кихот Ш.Менчетић: Први поглед Ц.Држић: Горчије залости јесу ли гди кому М.Држић: Новела од Станца VI Барок и класицизам Дела за обраду: И.Гундулић: Осман (одломци из 1. и 8. певања) Молијер: Тврдица VII Лектира Д.Кичи: Рани јади Д.Радовић: Београде, добро јутро М.Антић: Како замишљам небо Љ.Симовић: Хлеб и со Б. Језик 1.Општи појмови о језику 2.Језички систем и науке које се њиме баве -Фонетика и фонологија -Морфологија -Синтакса -Лексикологија -Акцентски систем 3.Правопис В. Култура изражавања 1. Писмено изражавање 2. Говорна култура							
				<u>3</u>			
				<u>6</u>			
				<u>16</u>			
				8			
				5			
				1			
				1			
				1			
				<u>3</u>			
				<u>16</u>			
				12			
				4			
II разред	Наставне теме	Год.фонд	Нед.фонд	Број часова по теми	Теорија	Вежбе	Настава у блоку
		111	3				
А. Књижевност				<u>75</u>			
I Просветитељство				<u>9</u>			

Дела за обраду: -Г.С.Венцловић: <i>Беседе (одломак), Црни биво у срцу</i> -Д.Обрадовић: <i>Писмо Харалампију, Живот и прикљученија</i> <i>Ј.С.Поповић: Тврдица</i>						
II Романтизам Дела за обраду: <i>В. Иго: Предговор драми „Кромвел“ (одлом.)</i> <i>Ц.Г.Бајрон: Путовање Чајлда Харолда (одлом.)</i> <i>А.С.Пушкин: Цигани, Евгеније Оњегин (одлом.)</i> <i>Ш.Петефи: Слобода света</i> <i>Х.Хајне: Лорелај</i> <i>В.С. Караџић: Житије Хајдук-Вељка Петровића</i> <i>П.П.Његош: Госки вијенац</i> <i>Б.Радичевић: Бачки растанак, Кад млидија' умрети</i> <i>Ј.Ј.Змај: Булићи, Булићи увеоци</i> <i>Ђ.Јакишић: На Липару (Вече, Поноћ), Отаџбина</i> <i>Л.Костић: Међу јавом и мед' сном, Santa Maria della Salute</i> <i>И.Мажуранић: Смрт Смаил-аге Ченгића (одл.)</i>			<u>35</u>			
III Реализам Дела за обраду: <i>О.де Балзак: Чича Горио</i> <i>Н.В.Гогољ: Ревизор</i> <i>Ги де Мопасан: Два пријатеља</i> <i>М.Глишић: Глава шећера</i> <i>Л.Лазаревић: Ветар</i> <i>Р.Домановић: Данга</i> <i>С.Сремац: Зона Замфирова</i> <i>Б.Нушић: Народни посланик</i> <i>С.Матавуљ: Поварета</i> <i>В.Илић: Сиво суморно небо, Запуштени источник, Грм</i>			<u>25</u>			
IV Лектира <i>Л.Н.Толстој: Ана Карењина</i> <i>И.Андрић: Мост на Жепи</i> <i>Д.Михајловић: Кад су цветале тикве</i>			<u>6</u>			

Б. Језик				<u>22</u>			
1.Књижевни језик				4			
2.Морфологија(у ужем смислу)				13			
3.Правопис				5			
В. Култура изражавања				<u>14</u>			
1.Писмено изражавање				12			
2.Говорна култура				2			
III разред	Н а с т а в н е т е м е	Год.фонд	Нед.фонд	Број часова по теми	Теорија	Вежбе	Настава у блоку
		111	3				
А. Књижевност				<u>72</u>			
I Модерна				<u>30</u>			
Дела за обраду:							
<i>Ш.Бодлер: Везе, Албатрос</i>							
<i>А.П.Чехов: Ујка Вања</i>							
<i>А.Шантић: Вече на шкољу, Претпразничко вече</i>							
<i>Ј. Дучић: Залазак сунца, Јабланови</i>							
<i>М. Ракић: Долап, Искрена песма</i>							
<i>В.П.Дис: Тамница, Можда спава</i>							
<i>С.Пандуровић: Светковина</i>							
<i>Б.Станковић: Нечиста крв, Коштана</i>							
<i>Ј.Скерлић: О Коштани</i>							
<i>П.Кочић: Мрачајски прото</i>							
II Међуратна књижевност				<u>30</u>			
Дела за обраду:							
<i>В.Мајаковски: Облак у панталонама</i>							
<i>Ф.Г.Лорка: Романса месечарка</i>							
<i>Р.Тагоре: Градинар</i>							
<i>М.Бојић: Плава гробница</i>							
<i>Д.Васиљев: Човек пева после рата</i>							
<i>М.Црњански: СеобеI, Суматра</i>							
<i>И.Андрић: Ех Ронто</i>							
<i>М.Настасијевић: Туга у камену</i>							
<i>Тин Ујевић: Свакидашња јадиковка</i>							
<i>В.Петровић: Салашар</i>							
<i>Р.Петровић: Људи говоре</i>							
<i>И.Секулић: Госпа Нола</i>							
<i>О. Давичо: Хана</i>							
<i>М. Крлежа: Господа Глембајеви</i>							
<i>(информативно)</i>							

<i>Д.Цесарић: Облак</i>							
III Лектира <i>И. Андрић: На Дрини ћуприја</i> <i>Д. Максимвић: Избор из ране поезије</i> <i>Лирика европске модерне (Рилке, Аполинер)</i> <i>С. Јесењин: Поезија</i> <i>А. Блок: Поезија</i> <i>Е. Хемингвеј: Старац и море</i>				<u>12</u>			
Б. Језик 1. Грађење речи 2. Лексикологија (са елементима терминологије и фразеологије) 3. Синтакса 4. Правопис				<u>20</u>			
				3			
				7			
				7			
				3			
В. Култура изражавања				<u>19</u>			
1. Писмено изражавање				16			
2. Говорна култура				3			
I V разред	Н а с т а в н е т е м е	Год. фонд	Нед. фонд	Број часова по теми	Теорија	Вежбе	Настава у блоку
		96	3				
А. Књижевност I Проучавање књижевног дела Дела за обраду: <i>М. Павловић: Научите пјесан</i> <i>Д. Максимовић: Шта ли те спречи</i> <i>В. Попа: Каленић, Манасија, Очију твојих да није</i> <i>И. Секулић: О култури</i> <i>И. Андрић: Разговор с Гојом (одломак)</i> <i>Б. Миљковбић: Поезију ће сви писати</i> <i>Б. Ћопић: Бајта сљезове боје</i> <i>В. Десница: Прољећа Ивана Галеба (одломак)</i> II Савремена књижевност Дела за обраду: <i>Д. Максимовић: Трајим помиловање</i>				<u>68</u>			
				<u>10</u>			
				<u>43</u>			

<i>В.Попа: Кора</i> <i>А.Ками: Странац</i> <i>Х.Л.Борхес: Чекање</i> <i>С.Бекет: Чекајући Годоа</i> <i>С.Раичковић: Камена успаванка</i> <i>М. Павловић: Реквијем</i> <i>И.Андрић: Проклета авлија</i> <i>М.Селимовић: Дервиш и смрт</i> <i>Д.Ђосић: Корени, Време смрти (одломци)</i> <i>Д.Киш: Енциклопедија мртвих (избор)</i> <i>Д.Ковачевић: Балкански шпијун</i> III Лектира <i>В.Шекспир: Хамлет</i> <i>Ф.М.Достојевски: Злочин и казна</i> <i>М.Павић: Хазарски речник</i> <i>Избор из светске лирике 20.века (Одн, Сезар, Превер, Пастернак, Цветајева, Ахматова,Бродски, Сенгор, Сајферт)</i> <i>Избор и савремене српске књижевности (В.Пишталo: Приче из целог света Иван.В.Лалић – избор из поезије)</i> <i>Књижевна критика (П.Џаџић о Иву Андрићу)</i> Б. Језик 1.Синтакса 2.Правопис В. Култура изражавања			<u>15</u> <u>14</u> 11 3 <u>14</u>			

Наставне Методе Наставне Методе	Облик рада	Наставна средства	Корелација	Активност наставника	Активност ученика	Праћење и оцењивање
- дијалoшка - монолошка - текст-метода - метода демонстрирања - метода реферисања - метода самосталних ученичких радова (вежбања, задаци) - компаративна - логичке методе	- фронтални - групни - индивидуални - рад у паровима	- Читанка - уџбеници - њижевна дела предвиђена наставним програмом - медији (позоришне представе, филм, публицистика, интернет)	У настави књижевности може се остваривати корелација са историјом, социологијом, психологијом, наставом ликовних уметности, верском наставом и наставом грађанског васпитања, па и са другим предметима у зависности од тематике књижевних дела која се обрађују.	- израда годишњих и месечних планова градива - усмена излагања из области историје и теорије књижевности - вођење ученика кроз аналитичко синтетичке поступке истрживања и тумачења књижевних дела - упућивање ученика у изворе знања из области књижевности, језика и опште културе - припрема наставних листића, графо-фолија, видео-презентација за обраду новог градива - припрема писмених вежби и тестова за проверу знања - систематичан и континуирани рад у настави писмености	- учешће у дијалозима, дискусијама и размени гледишта о прочитаним књижевним делима - рад на истраживачким задацима у припреми наставне јединице - бележење релевантних података и закључака током часа - самостално решавање задатака на наставним листићима и тестовима знања - учешће у колективним вежбањима на часовима језика - писање писмених задатака	- припремљеност ученика за часове (читање програмом предвиђених књижевних дела, обављање истраживачких задатака) - активност на часу, - усмено излагање, изражајно интерпретативно читање, рецитовање, - писменост - писмени задаци - тестови знања

				(редовна коректура текста у ученичким радовима) -оцењивање писмених задатака -континуирано оцењивање ученичких постигнућа -утврђивање и систематизација градива		